

Verksamhetsberättelse 2019

FoU Nordväst

Sofi Hedman och Anna Gärdegård

1. INLEDNING	3
2. EKONOMI	4
3. NULÄGESANALYS	4
3.1 Verksamheten	4
3.2 Styrning	5
3.3 Intern uppföljning av VP	5
3.4 Allmän verksamhet	6
3.5 Barn, unga och familj	9
3.6 Missbruk och socialpsykiatri	12
3.7 Försörjningsstöd och arbetsmarknad	14
4. AVSLUTANDE REFLEKTION	15

1. Inledning

FoU Nordväst är ett kunskapscentrum för de nordvästra kommunerna (Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Upplands-Bro och Upplands Väsby) i Stockholms län inom områdena ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser, barn och unga samt missbruk och socialpsykiatri.

Syftet med verksamheten är att stödja nordvästkommunerna i arbetet med att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst av god kvalitet inom kommunernas individ- och familjeomsorg. Verksamheten ska vara en mötesplats mellan praktik och forskning och sträva efter en hög grad av praktikermedverkan i forskning- och utvecklingsprojekten. Ansvar och ägarskap för att driva det lokala utvecklingsarbetet ligger hos berörda verksamheter, medan FoU Nordväst kan stimulera och stödja dessa förändringsprocesser genom att bidra med teoretisk kunskap, kunskapspridning, uppföljning och utvärderingskompetens samt kontakter med universitets- och högskoleinstitutioner, andra FoU-verksamheter och myndigheter.

2. Ekonomi

FoU Nordväst verksamheten samfinansieras genom anslag från kommunerna enligt avtal och eventuella externa medel. Avgiften baseras på invånarantalet i kommunerna. Utöver ordinarie finansiering söker FoU Nordväst medel från olika forskningsinstitut och andra aktörer som har medel för utveckling av välfärdstjänster.

2.1 Driftredovisning

Ekonomiskt utfall (tkr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall %	Avvikelse
Intäkter	-4 027	-4 170	-4 200	99%	-30
Personalkostnader	3 101	3 605	3 602	100%	-4
Lokalkostnader	171	170	175	97%	5
IT-kostnader	172	192	186	103%	-6
Övriga kostnader	583	204	237	86%	33
Summa	0	0	0	485%	0

3 Nulägesanalys

FoU Nordvästs ambition är att fungera som en mötesplats och ett kunskapscentrum för de nordvästra kommunernas individ- och familjeomsorg. Nedan beskrivs enhetens förutsättningar i form av organisation och styrning av verksamheten. Därefter det arbete som bedrivits inom enheten uppdelat i områdena:

- Allmän verksamhet
- Barn, unga och familj
- Missbruk och socialpsykiatri
- Försörjningsstöd och arbetsmarknad

3.1 Verksamheten

Under året har vissa personalförändringar ägt rum. FoU chef Gunilla Avby avslutade sin anställning i december. Rekrytering pågår. Gällande tillsvidareanställd personal gick en personal i pension vid halvårsskiftet, och en personal kom tillbaka från föräldraledighet i oktober. Vikarie med särskilt ansvar för barn och unga området ersatte föräldraledig personal och fortsatte sitt arbete på 20 % under hösten. Strax innan årsskiftet 2019 anställdes en ansvarig för missbruksområdet med planerad jobbstart i februari.

En forskare, som har koppling till Mittuniversitetet, anställdes på 50 % under 2019 för att förstärka särskilt barn och unga området. Inför 2020 har två nya forskare anställts på 50 procent.

Sammantaget under 2019 täcker ordinarie budget en personalstyrka på 4.70 tjänst fördelade som nedan:

- 100 % FoU-chef/avdelningschef
- 320 % fördelat på fyra utredare (inkl. 20 % BBIC-samordnare)

- 50 % forskare

Samtlig tillsvidareanställd personal är på olika sätt involverad i kommunernas pågående FoU-uppdrag, med arbetsuppgifter som täcker den samlade tjänstgöringsgraden. Vår medforskare avslutade sin tjänst på 15 procent vid årsskiftet och en ny medforskare har börjat under hösten. Vår ambition är att fler praktiker ska kunna kopplas till pågående och planerade uppdrag på del av sin tjänst och finansieras med de medel som tidigare avsett praktikerprojekt.

Tre medarbetare vid FoU Nordväst har även anställning eller uppdrag som är kopplade till två olika lärosäten: Stockholms universitet och Göteborgs universitet.

3.2 Styrning

Sollentuna kommun är huvudman för FoU Nordväst. Socialchefsgruppen, vilken utgörs av förvaltningschefer, är styrgrupp för verksamheten.

FoU-chefen leder verksamheten vid FoU Nordväst och är del av Socialkontorets ledningsgrupp i Sollentuna kommun. Ett FoU-råd bestående av en representant från varje kommun samt med FoU-chefen som ordförande bidrar till idéproduktion och kommunikation mellan ingående kommuners verksamheter och FoU Nordväst.

Varje kommun ansvarar för organiseringen av det lokala FoU-arbetet.

3.3 Intern uppföljning av VP

I syfte att systematiskt följa upp FoU:s verksamhet använder vi ett internt frågeformulär för att dokumentera de aktiviteter som görs inom ramen för resultatmålen. Uppföljningen för 2019 visar att FoU-medarbetarna sammanlagt har genomfört och deltagit i nästan 300 aktiviteter under 2019. Alla åtta nordvästkommuner har medverkat i aktiviteter under året. Uppföljningen visar även att FoU Nordväst har arbetat brett både över verksamhetsområdena och över verksamhetens resultatmål.

Aktiviteter 2019 inom ordinarie budget uppdelat på verksamhetsområde.

Verksamhetsområde	Aktiviteter 2019
Berör hela IFO	45 %
Barn, ungdom & familj	40 %
Vuxen (ek bistånd/missbruk/socialpsykiatri)	15 %
Totalt	100 %

Som tabellen ovan visar berör aktiviteterna oftast alla IFO-områden (45 %) och övriga aktiviteter är områdesspecifika inom BoU-området eller vuxenområdet.

Resultatmål i VP2019	Aktiviteter 2019
Stöd för att utveckla professionen	16 %
Stöd för systematisk metod- och kvalitetsutveckling	37 %
Stöd till kunskapsspridning	35 %
Främja samverkan	11 %
Totalt	100 %

Aktiviteterna under 2019 har främst haft tyngdpunkten på resultatmålen *Stöd för systematisk metod- och kvalitetsutveckling* och *Stöd till kunskapsspridning*.

3.4 Allmän verksamhet

Ny digital plattform

Resultat 2019: Kommunikationsstrategin har följts enligt planering. Antal prenumeranter på nyhetsbrev har ökat såväl som följare på Facebook.

Under 2019 fortsatte vi följa vår kommunikationsstrategi, vilket är att konsekvent använda hemsidan, nyhetsbrevutskick och Facebook i vår digitala kommunikation. Samtliga tre kommunikationsvägar används för att uppdatera vår målgrupp om FoU-verksamheten. På hemsidan publiceras nyheter, rapporter och information om evenemang. Ett annat stort användningsområde på hemsidan är administrationen av basutbildningarna som nästan uteslutande sköts via hemsidan med anmälningsslänkar, lösenordskyddade deltagarlistor och stöddokument. Under 2019 har FoU Nordväst fått en växande följarskara både gällande prenumeranter av nyhetsbrevet och på Facebook. På FoU Nordvästs Facebook-sida publicerar vi omvärldsbevakning i form av nationella och internationella nyhetsartiklar som berör socialt arbete eller angränsande områden, tips på konferenser, ny forskning och goda exempel. För dem som inte har ett Facebook-konto finns vårt Facebook-flöde även på hemsidan. Vi publicerar minst ett inlägg per vecka men oftast fler.

Socionomdagen i nordväst

Resultat 2019: Vid årets Socionomdagen i nordväst deltog politiker, chefer, utredare och behandlare från alla nordvästkommuner. Praktiker från alla nordvästkommuner delade med sig av sina erfarenheter av pågående utvecklingsprojekt. Polisen och forskaren Stefan Holgersson berättade om sin forskning av tillitsskapande arbete i utsatta områden. Uppskattningsvis deltog 200 personer.

Socionomdagen i nordväst arrangeras årligen av FoU Nordväst i syfte att sprida erfarenheter och goda exempel från praktiken. Konceptet är en heldag på Sollentuna Bio med program som löper parallellt i två salonger. Här ges praktiker i nordväst möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter av pågående utvecklingsprojekt. Andra presentatörer kan vara forskare, aktuella personer (t.ex. författare) och särskilt inbjudna personer från myndigheter. I år visades filmen *The Wolfpack* i regi av Crystal

Moselle. Socionomdagen i nordväst är en dag full av nätverkande, kunskapsutbyte, inspirerande presentationer och inte minst bio-popcorn! Socionomdagen är en konkret gestaltning av FoU-avtalets (2013) formulering i § 1 ... *synliggöra erfarenheter och sprida goda exempel.*

Dialoger med delägarnas ledningsgrupper

Resultat 2019: Kommunbesök har genomförts i delägares ledningsgrupper i syfte att få kunskaper om vilka frågor som är aktuella för kommunerna och ge underlag till planeringen av FoU-verksamheten.

Som en del i arbetsprocessen inom FoU under året och som ett komplement till styrgruppsmöten och rådsmöten besökte FoU-chefen och medarbetare kommunerna under hösten.

Praktikerprojekt/Medforskare

Resultat 2019: Under 2019 arbetade Maja Hagström, Sollentuna kommun som medforskare i projektet Soc för unga. Katja Bryggare Lehto, Sollentuna kommun anställdes i oktober 2019 som medforskare i MI-uppdraget.

Sedan 2016 har ingen kommun anmält intresse för att göra ett praktikerprojekt. 2018 omformulerades aktiviteten till att bli medforskare. Att vara medforskare innebär att praktiker kan få möjlighet att under en period och på del av sin tjänst arbeta inom olika befintliga projekt eller uppdrag, alternativt genomföra verksamhetsnära studier med stöd av personal vid FoU.

Utvecklingsseminarium -Att möta det mångkulturella

Resultat 2019: FoU Nordväst har erbjudit kommunerna ett utvecklingsseminarium inom området integration

FoU Nordväst har erbjudit kommunerna att genomföra ett utvecklingsseminarium i samarbete med Vivian Hannouch, Järfälla kommun. Under 2018 genomfördes fyra stycken seminarium. Syftet med utvecklingsseminariet är att sprida kunskap om mångkulturella perspektiv och bemötande. Under våren 2019 har erbjudandet funnits kvar.

Kartläggning av MI-användande

Resultat 2019: En rapport som sammanfattar kartläggningen av MI användandet har producerats. Steg 2 i uppdraget, som består av att ansöka om medel för en fördjupad studie har genomförts. FoU Nordväst fick avslag på ansökan men planerar för en ny ansökan under 2020, denna gång i samarbete med Stockholms Universitet.

Uppdraget påbörjades 2018 och syftar till att få mer kunskap om hur MI (Motiverande samtal/intervju) praktiskt tillämpas och organiseras i de nordvästra kommunerna i

Stockholms län för att kunna kvalitetssäkra och förstärka MI användningen. Sju av åtta nordvästkommuner deltar; Ekerö, Järfälla, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Upplands-Bro och Upplands Väsby. Steg 1 i uppdraget genomfördes 2018-2019 och bestod av en kartläggning av aktuell status genom en enkätstudie riktade till kontaktpersoner i de deltagande kommunerna och aktiva MI-coacher. Steg 2 i uppdraget, som består av att ansöka om medel för en fördjupad studie har genomförts under 2019. FoU Nordväst fick avslag på ansökan men planerar att göra en ny ansökan under 2020, i samarbete med Stockholms Universitet.

Öppna jämförelser (ÖJ)

Resultat 2019: FoU har genomfört ifyllnadsmöte med nordvästkommunerna där Socialstyrelsen varit tillgänglig för frågor.

FoU har fortsatt det samordnande arbetet kring ÖJ och har genomfört gemensamt möte för ansvariga i kommunerna att diskutera och komma fram till gemensamma tolkningar av frågorna.

Samverkan med Institutionen för Socialt arbetet vid Stockholms universitet

Resultat 2019: Fältkursen genomfördes både under vår- och höstterminen. Studenterna har presenterat sina fältrapporter för berörda kommuner. Rapporterna belyser olika praktiska frågor och samarbetet uppskattas av kommunerna. Ett skriftligt avtal mellan våra verksamheter har formulerats.

Sedan nio år tillbaka organiserar FoU Nordväst tillsammans med Institutionen för Socialt arbetet vid Stockholms universitet och FoU rådsrepresentanterna fältkursen för termin tre på socionomprogrammet. De nordvästra kommunerna organiserar det lokala arbetet genom FoU-rådsrepresentanterna. Fältkursen är en viktig länk som är möjlig att utveckla till en mer sammanhållen struktur för långsiktig kompetensförsörjning inom kommunerna. Under hösten har en skriftlig överenskommelse tagits fram som förtydligar var och ens ansvar och roll mellan verksamheterna.

Nytta med evidens

Resultat 2019: Under våren rekryterades några verksamheter från respektive partner för att genomföra en pilot i syfte att anpassa beslutsstödet till socialtjänstens verksamheter och bygga intern kapacitet i FoU-enheterna. Under hösten påbörjades rekrytering av verksamheter inför 2020.

Workshops arrangeras som en del i forskningsprojektet "Hur gör evidens nytta för brukare? Balans mellan följsamhet och anpassningar av evidensbaserade arbetssätt" Forskningsprojektet finansieras av FORTE och drivs av FOU nu, FoU Nordväst, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum och Karolinska Institutet under åren 2019-2021. Syftet är att utveckla ett beslutsstöd där verksamheter som står inför att implementera en ny metod eller arbetssätt på ett strukturerat sätt får reflektera över

balansen mellan följsamhet till den ursprungliga metoden eller arbetssättet och anpassningar för att få arbetssättet att fungera optimalt.

Samarbete och konferenser

- Regionalt FoU-samarbete sker främst genom att representanter för kommunala FoU-enheter i länet samt Stockholms stads utvecklingsenhet regelbundet träffats.
- Tillsammans med Storstockholm och övriga FoU-enheter i Stockholms län håller en regional samverkans och stödstruktur (RSS) på att byggas upp. Framöver kommer FoU-enheterna ingå i en referensgrupp för styrgruppen för RSS.
- Nationella arbetsgrupper rörande kompetenssatsningar (Socialstyrelsen) och introduktionsutbildningar på SKL inom barn- och ungdomsområdet
- Ett urval av konferenser som FoU Nordväst deltagit i under året: ABH (Allmänna Barnhuset), SKR, Forskarkonferenser, KNUT-konferens, Socialtjänst dagarna, Socialchefs dagarna, Nationell konferens om ASI, Spelmissbruk anordnat av Länsstyrelsen i Stockholm, Konferens om hembesöksprogram som anordnades av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten, Integration av nyanlända i de nordiska länderna, anordnat av Nordens välfärdscenter och Nordregio.
- Ingår i RFMA:s styrelse som utgör referensgrupp för RFMA konferenser

3.5 Barn, unga och familj

Regional utvecklingsledare för barn och unga

Resultat 2019: Information från nätverket har spridits via BBiC-nätverket och styrgruppen för BAS-utbildningen i FoU Nordväst. Utvecklingsledaren har deltagit i arbetsgrupper för kompetenssatsningar och introduktionsutbildningar av nyanställda på SKL.

En FoU-medarbetare har haft funktionen som regional utvecklingsledare inom barn- och ungdomsområdet. Uppdraget innebär: systematisk uppföljning inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård (ingår i en nationell arbetsgrupp för SU), utvecklingsarbete kring barn- och ungas brukarmedverkan för verksamhetsutveckling (Karlstadmodellen och studien om Min Utredning och kontakt med socialtjänsten är exempel på detta).

Vidare innebär uppdraget spridning av Socialstyrelsens kunskapsprodukter som rör den sociala barn- och ungdomsvården, driva frågor kring placerade barns skolgång och hälsa (genom BBiC-nätverk samt bevaka frågan om nytt avtal mellan Socialstyrelsen och kommunerna) samt implementering av regionala handlingsplaner som bygger på SKL:s handlingsplan för att skapa bättre förutsättningar för socialtjänsten att klara sina uppgifter. BAS-utbildningen är ett sätt att arbeta med denna fråga och i uppdraget ingår att delta i en nationell arbetsgrupp angående introduktionsutbildningar. Avslutningsvis, erfarenhetsutbyte med nationellt nätverk av regionala utvecklingsledare som samordnas av SKL.

BBIC-samordning

Resultat 2019: Grundutbildningen har genomförts som planerat varje termin. Nätverken har fått information från Socialstyrelsen.

FoU Nordvästs samordningsuppdrag innebär att delta på Socialstyrelsens möten med BBIC-samordnare i landet och anordna nätverksmöten i nordväst och sprida information från Socialstyrelsen till kommunernas BBIC-ansvariga och BBIC-utbildare. Samordnaren återför synpunkter från kommunerna till Socialstyrelsen. FoU samordnar den gemensamma grundutbildning i BBIC som sker i kommunerna enligt ett rullande schema samt driver kommungemensamma frågor kring BBIC.

Karlstadsmodellen – Röster från familjehemsbarn

Resultat 2019: Analysseminarium har genomförts tillsammans med familjehemsgruppen i Sollentuna. Järfälla har valt att avvakta med deltagande. Innehåft rollen som rådgivande funktion i Karlstads kommuns arbete med att uppdatera material och metodbeskrivning för modellen. Genomfört ett analysseminarium för familjehemsgruppen i Karlstad, som inspiration till deras arbete med uppdatering av metoden.

En modell har tagits fram för att följa upp placerade barn och unga genom intervjuer med unga vuxna som varit placerade i familjehem. Modellen bygger på en uppföljningsmetod som tagits fram av Karlstad Universitet tillsammans med familjehemsgruppen i Karlstad kommun. Den har vidareutvecklats av FoU Nordväst tillsammans med Sollentuna och därmed anpassats till lokala behov och fått namnet *Röster från familjehemsbarn*. Handläggaren gör en intervju med den unga vuxna några år efter avslutad placering. FoU Nordväst sammanställer, analyserar och kopplar resultatet till aktuell forskning. Materialet återförs skriftligen till kommunen som därefter använder resultaten i sitt fortsatta utvecklingsarbete.

BAS-utbildning

Resultat 2019: Sju av åtta utbildningstillfällen har genomförts. Varje utbildningstillfälle har haft c:a 20 deltagare. Utbildningen har följts upp genom möte med deltagande kommuner.

Hösten 2016 sju sattes en basutbildning för nyanställda inom barn- och ungdomsverksamheterna i de nordvästra kommunerna. Varje kommun har tilldelats fem platser vardera i utbildningen som bygger på åtta utbildningstillfällen. FoU samordnar basutbildningen, samlar in enkätsvar och sammanställer. Under året träffades nätverket (styrgrupp och utbildare) för samordning av introduktionsutbildningen. I sammanhanget kan även nämnas att FoU varit engagerade i en SKL-ledd arbetsgrupp för kompetenssatsningar och introduktionsutbildningar inom socialtjänstens verksamhetsområde.

Framtidens socialtjänst/Soc för unga

Resultat 2019: Datainsamling för den första utvärderingsstudien är genomförd och materialet har bearbetats. Ett analysseminarium kring preliminära resultat hölls i november. Vi har påbörjat arbetet med att skriva en artikel om resultaten som beräknas färdigställas under våren 2020. Planen var att resultaten skulle vara publicerade under 2019. Detta arbete har fördröjts något då det innebär en mer tidskrävande process att publicera resultat i en vetenskaplig tidskrift.

Datainsamling har påbörjats för det fortsatta följeforskningsprojektet av Soc för unga (med finansiering av Forte).

Sollentuna kommun har sedan 2016 bedrivit projektet *Framtidens Socialtjänst* med syfte att skapa en mer tillgänglig socialtjänst för barn och unga. FoU Nordväst följer och utvärderar den del av projektet som handlar om lärarhandledningen och kunskapspridning om socialtjänsten inom skolan. Lärarhandledningen har provats i Gärdeskolans årskurs 4 och 7 i Sollentuna under vårterminen 2017. FoU Nordväst följer projektet genom enkäter och fokusgruppsintervjuer med elever samt enskilda intervjuer med lärare och projektledare. Implementering sker nu till alla Sollentuna kommuns skolor. Följeforskningsprojektet fortsätter i samarbete med Sollentuna kommun och Stockholms Universitet och med stöd av Forte.

Kontaktfamiljstudien

Resultat 2019: Steg 1, som innebar kartläggning av kommunernas kontaktfamiljsverksamhet har genomförts och återkopplats till kommunerna. Steg 2, intervjuer med kontaktfamiljer och barn som haft insatsen, har genomförts och även dessa har redovisats för kommunerna. Steg 3, fokusgruppsintervjuer med kontaktfamiljer och socialsekreterare har genomförts.

Syftet med studien är att kartlägga hur insatsen idag används i kommunerna idag, identifiera gemensamma utvecklingsområden och lämna förslag på utveckling av kontaktfamiljsinsatsen. Studien påbörjades i maj 2019 och kommer att slutföras med analysseminarium i början av 2020. FoU har haft återkommande seminarier med kommunerna för att samla information och diskutera resultaten av intervjuerna.

Min utredning och kontakt med socialtjänsten. Studie om delaktighet

Resultat 2019: Studien har slutförts. Resultatet har presenterats och diskuterats med de deltagande kommunerna i två analysseminarier.

Studien som handlar om barns delaktighet och deras utredning på socialtjänsten avslutades under hösten 2019. Den utgår från Upplands-Bros material "Min utredning och kontakter med socialtjänsten" och utvärderar om ett strukturerat material som detta medför att barn i högre grad blir delaktiga i sin utredning. Studien bedrivs i samarbete med Upplands-Bro, Botkyrka, Sollentuna, Järfälla och Ekerö kommuner. Upplands-Bro, Sollentuna och Botkyrka använder materialet och är försökskommuner, de övriga är jämförelsekommuner. Det övergripande syftet är att utveckla hållbara

strukturer för delaktiggörande av barn och unga i socialtjänsten.

Fem trianglar

Resultat 2019: Förstudie har initierats för att undersöka intresset för att pröva arbetsverktyget kopplat till BBiC.

Fem trianglar är ett kompletterande arbetsverktyg till BBiC för att analysera barns behov av skydd eller stöd. Det är inte ett nytt dokumentationssystem som konkurrerar med BBiC. Tanken är istället att låta BBiC-triangeln följa med i analysarbetet vilket ger en tydlig struktur för analysarbetet.

En första upplaga av Fem Trianglar färdigställdes i november 2019. Socialstyrelsen har visat intresse för verktyget och är beredda att vara bollplank när vi tar fram en manual som bättre stämmer överens med BBiC och fokuserar på hur verktyget är tänkt att användas. För att vara beredda att titta närmare på verktyget behöver Socialstyrelsen att vi initierar en studie som visar på vilka förbättringar Fem Trianglar ger. Förstår socialsekreterarna BBiC på ett bättre sätt än tidigare?

Hembesöksprogrammet

Resultat 2019: FoU Nordväst har samlat in och sammanställt data, hållit analysseminarium. Resultaten har presenterats muntligt vid två tillfällen och i en kortfattad rapport om preliminära resultat. FoU Nordväst har deltagit som rådgivare avseende revideringen av arbets sättet.

Studien inleddes i slutet av 2018, syftet är att följa och stödja implementeringen av ett nytt arbetssätt mellan socialtjänsten i Sollentuna och Sollentuna barnavårdscentral (BVC). Kuratorer vid familjecentralen gör tillsammans med BVC-sköterskor gemensamma hembesök hos föräldrar som får sitt förstfödda barn eller första barn i Sverige i Turebergsområdet.

Hembesöksprogrammet är ett stöd till förstagångsförälder för att ge information och råd om barnets hälsa och utveckling, rollen som förälder i Sverige och de tjänster som finns för barn och föräldrar i samhället.

Studien har en interaktiv insats och innebär ett gemensamt skapande av kunskap mellan de yrkesprofessionella och forskare.

3.6 Missbruk och socialpsykiatri

BAS-utbildning i missbruk

Resultat 2019: Basutbildning slutför sitt andra år i januari 2020. FoU Nordväst har gett stöd i utvärdering av utbildningen och i anmälningsförfarandet.

FoU Nordväst samarbetade under 2017 med tre enhetschefer inom missbruksvården (Järfälla, Sigtuna och Solna) i syfte att utveckla en basutbildning för nyanställd personal inom missbruksvården. Basutbildningen påbörjades i april 2018. De åtta nordvästkommunerna har ansvarat för varsin utbildningsdag (jmf med Basutbildning

inom barn och unga). Det har varit mellan 20-30 deltagare per utbildningstillfälle. Utvärderingsenkäten har använts i varierande omfattning men visar generellt på att utbildningsdagarna har varit relevanta och lärorika för medarbetare som är nya inom missbruksvården. Användandet av FoU:s hemsida för anmälningsförfarandet har slagit väl ut.

ASI UBÅT

Resultat 2019: Ett utbildningsseminarium om ASI och UBÅT har genomförts för samtliga nordvästkommuner. FoU Nordväst har hållit en workshopserie om implementering av nya arbetssätt med delar av chefsnätverket missbruk och ASI nätverket. Viss data av ASI och UBÅT har sammanställts av FoU Nordväst.

Delar av chefsnätverket (Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg samt Upplands Väsby) beslutade 2017 att arbeta med ASI UBÅT (Uppföljning och Beskrivning av Åtgärder). FoU Nordväst har genomfört tre workshops om implementering kopplat till ASI och UBÅT där Solna, Upplands Väsby, Järfälla, Sigtuna och Sollentuna har deltagit.

ASI-nätverket

Resultat 2019: FoU Nordväst deltar i ASI-nätverket. Nätverket träffas tre gånger per termin

En utredare på FoU Nordväst har deltagit vid ASI-nätverkets möten. Syftet med nätverket är erfarenhetsutbyte och att utveckla användningen av ASI och UBÅT.

Öppna jämförelser

Resultat 2019: En sammanställning av nordvästkommunernas resultat inom missbruks- och beroendevården presenterades på chefsnätverket i slutet av 2019. Deltagande chefer från chefsnätverket beslutade att under 2020 fortsätta fokusera på systematisk uppföljning med ASI och UBÅT.

Resultaten av Öppna Jämförelser har sammanställts och distribuerats till nordvästkommunernas missbruksvård. Utifrån resultaten identifierar chefsnätverket i nordvästkommunernas missbruksvård gemensamma utvecklingsområden.

Nätverk för handläggare inom socialpsykiatri

Resultat 2019: FoU Nordväst deltar i nätverket för socialpsykiatrihandläggare. Nätverket träffas två gånger per termin

Syftet med nätverket är erfarenhetsutbyte och utveckling av handläggarrollen.

3.7 Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad

Benchmarking: Undersökning om tillfälligt boende i de nordvästkommunerna

Resultat 2019: Datainsamlingen är klar och två analysseminarier har hållits; ett utifrån fokusgrupperna om socialsekreterares attityder och värderingar till att bevilja tillfälligt boende och ett med vinjettstudien som utgångspunkt. Rapport färdigställs i början av 2020.

Hösten 2018 genomförde FoU Nordväst en studie av hur rätten till tillfälligt boende utreds och bedöms av försörjningsstödsenheterna i de nordvästra kommunerna i Stockholms län. Benchmarking av hur rätten till tillfälligt boende utreddes och bedömdes i nordvästkommunerna sammanställdes in en rapport i början av 2019. Resultatet påvisade en betydande heterogenitet både inom och mellan kommuner. FoU Nordväst har erbjudit cheferna inom ekonomiskt bistånd återkoppling till personalgrupperna och stöd i att utveckla verksamheten för att stimulera professionell reflektion.

Öppna jämförelser (ÖJ)

Resultat 2019: Som en följd av det samordnade arbetet med Öppna jämförelser tog cheferna inom ekonomiskt bistånd initiativ till att bilda ett nätverk. FoU Nordväst har deltagit vid ett möte.

Ett analysmöte baserat på ÖJ-resultaten 2018 har genomförts. Målgruppen som var inbjudna till analysmötet var chefer inom ekonomiskt bistånd. Resultat-sammanställning baserat på enkätifyllnadsmötet i februari (2018) har distribuerats till nordvästkommunernas enheter för ekonomiskt bistånd.

KNUT

Resultat 2019: FoU var representerade på årets KNUT-konferens och bemannade ett bokbord.

KNUT är ett kommunalt nätverk för utveckling (inom ekonomiskt bistånd). FoU Nordväst och FoU Södertörn har deltagit i KNUT:s referensgrupp för årets KNUT-konferens som genomfördes i oktober i Södertälje.

Hemlöshetskartläggning

Resultat 2019: En kartläggning av situationen för barn i akut hemlöshet har genomförts. FoU Nordväst har genomfört ett analysseminarium med utgångspunkt i kartläggningens resultat.

Syftet med kartläggningen var att få fördjupad kunskap om hur många barn som lever i akut hemlöshet i de nordvästra kommunerna, anledning till hemlösheten och vilka stödbehov som finns. Resultat samlades in under två veckor i juni och presenterades för de deltagande kommunerna i ett analysseminarium under hösten.

Resultat och analys kommer att presenteras för respektive kommun och kunna ligga till grund för respektive kommuns förslag till åtgärder. Resultatet visade att 123 barn i 53 familjer lever i akut hemlöshet enligt de sex kommuner som svarade på enkäten

4. Avslutande reflektion

I likhet med förra året har 2019 varit ett arbetsintensivt år med många nya uppdrag. Det är särskilt glädjande att vi fortsatt kan notera ett ökat intresse av FoU-stöd i planerade och pågående utvecklingsarbete hos ägarkommunerna. De senaste årens koncentration av uppdrag inom den sociala barn och ungdomsvården har brutits och vi ser att andra verksamhetsområden tar plats i FoUs verksamhet. Att kunna följa vårt arbete och identifiera förändringar som denna har skett med hjälp av den interna uppföljning som vi började arbeta med i oktober 2017, vilket även hjälper oss i kommunikationen med våra ägarkommuner. Vi fortsätter framöver att utveckla vår interna systematiska uppföljning som ett led i att höja kvaliteten i vårt arbete.

Fortsatt oroväckande är att löneutvecklingen för medarbetare vid FoU Nordväst allt mer halkar efter andra personalgrupper inom kommunernas socialtjänst. Ser vi till löner i Stockholmsområdet för liknande kvalificerade tjänster såsom utredare, projektledare och forskningsledare så har FoU Nordväst inte konkurrenskraftiga löner. På lång sikt är det en ohållbar situation för att kunna attrahera och behålla kompetens och personal. Att ersätta medarbetare som slutar vid FoU Nordväst kostar avsevärt mycket mer än vad nuvarande medarbetare uppbär. De senaste tillsättningar 2017-2019 (både tillsvidarejänster och visstid) har inneburit en procentuell löneökning på i snitt 13 procent (9 – 21 %), som inte går att bortförklara med enbart ålder och erfarenhet.